

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Hamburg, 5 Lutego. — W kołach dobrze zawiadomionych utrzymują, że okręty wojenne duńskie otrzymały rozkaz do polowania na pruskie okręty.

Berlingskie Tidende donosi pod d. 2: dziś lub jutro wyjdzie rozkaz w skutek rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich zasekwestrowania wszystkich okrętów niemieckich znajdujących się w portach duńskich.

— Śnieg z odwilżą. Zegluga parowa nieutrudniona.

— Kopenhagskie dzienniki z d. 3 b. m. podają stratę Duńczyków pod Misundą na 200 ludzi i 6 do 8 oficerów. Król znajduje się w Gottorp, a następca tronu w Kopenhadze.

— Z głównej kwatery austriackiej d. 5 Lutego, o godz. 9 min. 20 przed południem.

Wczoraj nic ważnego się nie wydarzyło. Zamieć śnieżna panuje. Telegraficzne depesze o wypadkach na teatrze wojny natrafiają na trudności.

Eckernförde, 5 Lutego. — Adwokat Spethmann z Kielu został wybrany burmistrzem przez obywateli.

Drezno, 5 Lutego. — Pierwsza izba przystąpiła dziś do wniosków izby drugiej względem Holsztynu i Szlezewiku. Minister Beust wspominał z radością o świetnych czynach wojsk austriackich i pruskich w Szlezewiku. Bolesną jest ofiarą dla wojska saskiego, że niebierze udziału w walce, ale tego wymaga sprawa reprezentowana przez Saksonię. Gdyby w d. 14 Stycznia wszystkie rządy związkowe tak głosowały jak Saksonia, natenczas wojska saskie tworzyłyby dziś przednią straż w Szlezewiku. Działania wojenne przynoszą pożytek całości przez wyswobodzenie ludności i wypędzenie Duńczyków. Mimo to potrzeba obstawać za utrzymaniem prawnego stanowiska. Niepodobna zbliżyć się większości bundestagowej do obu wielkich mocarstw, dopóki ostatnie trzymają się londyńskiego protokołu. Teraz rozpoczyna się dla bundestagu wielkie zadanie: jeżeli rządy je rozumieją i publiczna opinia rządy wesprze, natenczas związek niemiecki je przeprowadzi.

Wiedeń, 5 Lutego. — W izbie deputowanych wnosi Giskra o wynurzenie uczuć dla waleczności w Szlezewiku walczących i żałoby dla poległych tamże. Izba wstaje na znak tego i wydaje trzykrotny okrzyk!

Izba wyższa wystąpiła z podobną manifestacją.

Bukarest, 4 Lutego. — W ciele prawodawczem przyjęto prawo względem ustanowienia rady stanu głosami 47 przeciw 3.

Odroszczono rozprawy względem organizacji armii, milicji, granicznych i dorrbieńców, aby naprzód zająć się projektem względem utworzenia gwardii narodowej.

Londyn, 5 Lutego. — W izbie niższej odpowiedział minister handlu na interpellację Polksa: angielski kargos na pruskich okrętach będą duńscy kaprowie na mocy paryskiej deklaracji szanowali. Izba niższa rozprawia nad adresem w ogólności.

Hamburg, 6 Lutego. — Wedle telegramu z Kielu w piątek wieczorem, Prusacy zajęli wzgórze na całej linii missundzkiej, gdy Austriacy dotarli aż do Fahrtdorfu. Dziś odpoczynek.

Rendsburg, 6 Lutego wieczorem. — Z teatru wojny nic nowego. W Holmie i okolicy proklamowano księcia Fryderyka.

Berlin, 6 Lutego. — Najj. Pan raczył nadać order i oznaki honorowe między innymi, następującym osobom: order orła czerwonego 4 klasy: dziedzicowi Braunowi w Swierczynie pod Brodnicą, Dr. Markowskiemu w Eydtkuennen, Weissenelowi mł. w Brodnicy, dz.

Sperlingowi w Gniewkowie, prob. ewang. Wernerowi w Trzemesznie, dz. Wehrowi w Dusznie, pow. mogilnickim, dz. hr. Fink v. Finckenstein w Brzozowicach, pow. mogilnickim, dz. Schneidrowi w Proczynie powiecie mogilnickim, dz. Freudenfeldowi st. w Chrynie pod Brodnicą, nadinspektorowi celnemu Lange w Strzałkowie pow. wrzesińskim, landratowi Freymarkowi w Wyrzyskach, dz. Taczanowskiemu w Golenczewie, pow. wrzesińskim, kat. prob. Kaliszowi w Gniewkowie, landr. Gregorowiusowi w Pleszewie, kom. okręgowemu Groplerowi w Miłosławiu, nadinsp. celnemu Heinze w Podzamczu, pow. ostrzeszowskim, ewen. prob. Mäkerowi w Strzyżewie, pow. ostrz. dzied. Jouannowi w Lenartowicach pow. pleszewskim, dz. Kretschmerowi w Boczkowie pow. odalanowskim, dz. Burghardowi w Raduchowie pow., odalanowskim, dz. Dintorowi w Ołoboku, pow. odalan., podporucznikowi hr. Radolinskiemu w 2 pułku huzarów land., poczt. eksp. Stillerowi w Strzałkowie, pow. wrzesińskim, hr. Henkel v. Donnersmarkowi mł. w Siemianowicach; order korony kr. 2 klasy: szambel. hr. Henkel v. Donnersmark, w Nakle, order kr. korony 3 klasy: radczy i dep. ziemstwa kred. Heynemu w Kruszewicy, pow. inowrocławskim, szamb. hr. Radolinskiemu w Jarocinie, pow. pleszewskim, dz. Stieglerowi w Sobótce pow. pleszewskim.

Berlin, 5. Lutego. — Hamburger B. H. zamieszcza depeszę z d. 4. b. m. o bitwie pod Misundą, stoczonej d. 2. Lutego (we wtorek): celem tej bitwy był rekonesans, aby zbadać siłę i zamiar oporu Duńczyków. Mgła przeszkadzała Prusakom. Duńczycy natomiast dobrze mogli widzieć Prusaków, którzy zbyt blisko podeszli pod ciężkie działa nieprzyjacielskie. Dwie wycieczki duńskie odparli Prusacy. Strata ze strony duńskiej niewiadoma, wzięto im nieco jeńców. Prusacy utracili w poległych 5 oficerów i 20 do 30 żołnierzy. Rannych oficerów od 15 do 20. Cała strata wynosi 120 do 130 ludzi.

O stracie austriackiej pisze B. H. z Rendsburga pod d. 4. b. m.: pułk austriacki Martini (z Polaków złożony) i batalion czeski strzelców w środę t. j. 3. b. m. o godz. 3 po południu poszedł do ataku od Lottorf do Geltorf na stanowiska kryte Duńczyków. Bitwa trwała do godz. 5 1/2. Duńczykowie ustąpili. Dziś d. 4. to jest w czwartek ponowiono o godz. 3 1/2 atak, i Austriacy dotarli do wysuniętego szanca Dannewerku pod Oberselk wśród ognia armatniego i karabinowego. Austriacy zabrali 200 Duńczyków i jedną armatę. Wójta z Harver Blaunfelda za zdradę sprowadzono tu związanego. W zeszłej nocy odbyła się wielka rada wojenna. Główna kwatera znajduje się prawdopodobnie w Lottorf.

Z Rendsburg piszą pod dn. 3. Lutego wieczorem, że do tamiecznego głównego lazaretu sprowadzono rannych Austriaków, a między tymi pułkownika i porucznika i że wciąż zwożą rannych. Lazarety nie są jeszcze dostatecznie urządzone. Wieczorem jeszcze wiaź dochodził huk armat. Dziś z rana spodziewają się głównego szturmu. Między rannymi wymieniają pułkownika austriackiego Aufspurga. Zabrano 8 duńskich oficerów.

— Jenerał duński de Meza nadesłał następującą depeszę do duńskiego ministra wojny: 1. Lutego o godz. 11 wieczorem: Nieprzyjacieli ruszył dziś przed południem w znacznej sile przeciw Eckernförde, poczem pierwsza dywizja naszego wojska zajęła stanowisko nad Schleją i obsadziła fortyfikacje pod Missundą. 2. Lutego z rana. W czasie nocy nic ważnego nie zaszło. Czaty nieprzyjacielskie stoją niedaleko Sorgi i pod Vistenso. Mała utarczka zaszła między statkami »Esbern-Snare« i »Thor« a kilku bateriami pruskimi. Po strzałach wzajemnych statki wyszły na morze.

— Independance Belge podaje z duńskiego obozu następujący telegram: Szlezewik 2. Lutego. — Atak Prusaków na szanice pod Missundą rozpoczął się dziś z rana o godzinie 10. i trwał do 4. godz. po południu. Mimo ponowionego szturmu wszystkie szanice pozostały w ręku Duńczyków, którzy mieli w ogniu jeden i pół pułku pieszego.

— Z Kopenhagi donosi Independance pod dniem 3. Lut., że nałożono na wszystkie pruskie okręty znajdujące się w portach duńskich embargo. Ostsee Ztg potwierdza to doniesienie pod dn. 4. Lutego: Z Kłajpedy nadchodzi telegram z dnia dzisiejszego, że nałożono w Hel-singörze embargo na pruskie okręty »Ernst Jacob« i »Myrrhe«.

Królestwo Polskie.

Organ moskiewski *Dzien. Powsz.* pisze: Józef Jankowski, niegdyś rządca dóbr Tarchomin w okolicach Warszawy, był jednym z najczynniejszych dowódców band, a zarazem postrachem wszystkich spokojnych mieszkańców nie chcących brać udziału w buncie. Od Lutego roku zeszłego, przeszło 40 razy potykał się z naszymi wojskami, a ciągle pobijany, ciągle w ucieczce, ciągle potrafił zbierać nowe bandy pod innym nazwiskiem. Ostatnio rozbity na miazgę pod przybraną nazwą Szydłowskiego, rozpuścił ostatnią swą bandę i schronił się w okolicy Radzymina. Dowódca oddziału rosyjskiego w tem miasteczku, major Hoffstätter, dowiedziawszy się o tem wszystkim, rozdzielił wojsko jakim rozporządzał na małe oddziały, żeby w różnych kierunkach ścigać szczątki bandy. Nakoniec 23. Stycznia Jankowski został wzięty w następujący sposób: Nasi żołnierze przeszukawszy las, rozniecili ogień, który następnie porzucili, a koło którego zebrało się wkrótce kilku wieśniaków z okolicy. Jankowski znajdujący się w lesie z swym pomocnikiem Kniaziewiczem, zwrócił się w tamtą stronę dla zobaczenia co się tam działo. W tej samej chwili patrol z 10 kozaków pod dowództwem przykazańdzącego Andrzeja Pohlebina, otoczył i ujął go wraz z jego towarzyszem. Po drodze jeńcy rzucili na ziemię 33 napoleonsdorów, 200 rubli w biletach kredytowych i różne papiery. Wszystko to zostało zebrane przez kozaków i wiernie oddane wraz z dwoma jeńcami dowódcy oddziału. Major Hoffstätter, pomimo tego rezultatu, nie przestał robić dalszych poszukiwań i 26. t. m., odkrył na wysepce na r. Narwi, naprzeciwko Zegrza, skład broni, a mianowicie 162 karabinów, a pomiędzy nimi 120 żłobkowanych wyrobu belgijskiego, 199 bagnetów austriackich i ogromną ilość innej broni. Dz. Powsz.

— Wskutek reskryptu generałpolicmajstra z d. 29. z. m. za nr. 349, uwolniony od obowiązków komisarza cyrkulu 10., major Rydzewski, z polecenia J.W. namiestnika Królestwa za odznaczenie się okazane przez niego w dniu 28. z. m. przez wykrycie członków rewolucyjnej organizacji, naznacza się napowrót komisarzem tegoż cyrkulu. D. Pow.

— Z powodu świeżych utarczek stoczonych przez podpułkownika Rębajłę, generał Bosak wystósował do niego list, w którym oświadcza mu podziękowanie za świetne zwycięstwo, odniesione przez niego nad Moskalami 17 b. m. List ten twierdzi, iż Rębajło rozpoczął swoją służbę w szeregach narodowych trzema zwycięstwami, i kończy się przesłaniem pozdrowienia oficerom i żołnierzom zostającym pod dowództwem Rębajły.

Dochodzą nas wiadomości ze źródła, którego nie można posądzić o przesadę, zapewniające, iż tej chwili powstanie może najpomyślniej i najsilniej stoi w Podlaskiem, bo tam lud wiejski sprzyja mu całą duszą i czynny w niem bierze udział.

— W Płockiem ukazał się podobno w okolicy Ostrołęki dość znaczny oddział powstańców, naprzeciw któremu wyszło wojsko moskiewskie 31 Stycznia z Warszawy. Wiadomość tę podaje Pos. Ztg.

Natomiast wieść o pojawieniu się świeżego oddziału w Kaliskiem pod wodzą Zimmana podana przez Chwilę, a powtórzona natychmiast przez Ost. Ztg. z dodatkami rozmaitych szczegółów, okazuje się bezzasadną. Ost. Ztg. bowiem otrzymuje list od p. Albina Zimmana z Trzemesznej, który zaprzecza najkategoryczniej jakoby oddział jakiegokolwiek utworzył się w Styczniu w tamtejszych okolicach i pod wodzą Z. przeszedł do Królestwa.

Podajemy wreszcie jako uzupełnienie dzisiejszych wiadomości z teatru wojny ciekawą korespondencją z G. a. z. Nar. wykazującą dobitnie fałsz buletynów moskiewskich. Korespondencya ta brzmi jak następuje:

Z Lubelskiego, 28 Stycznia. — *Dzien. P. o. w.* doniósł o zupełnej klęsce oddziału Lutyńskiego, zadanej mu przez kolumnę pod dowództwem kapitana Burdjana, niedaleko wsi Rudni. Wiadomości, z pewnych źródeł mnie doszłe, prostują fałszywe moskiewskie w sposób następujący:

Oddział Lutyńskiego, liczący zaledwie 50 koni, został rzeczywiście ze świtem dnia 16 niespodzianie zaatakowanym na gruncie wsi Rudni przez kolumnę ruchomą, składającą się z 150 dragonów, pod dowództwem kapitana Burdjana. Nasi, chociaż trzykroć słabsi liczbą i nieprzygotowani, stawili rozpaczliwy opór, a to tem bardziej, ile że kanał, czyli rów wielki, przez który przesadzić nie było podobieństwa, do którego wrogi naszych przyparli, odejmował wszelką nadzieję odwrotu i ocalenia. Idąc za przykładem swego dowódcy, jazda nasza dokazywała cudów waleczności; lecz nie mogąc się przebojem wydostać z tego piekła, byłaby do nogi w pień wycięta, gdyby nie oddział majora Gromejki, który w liczbie 150 koni na odgłos strzałów przybył na pole bitwy. Nastąpił krwawy odwet. Dzielna szarża Litwinów na tyły nieprzyjacielskie, w pierwszym zapędzie złamała szyki moskiewskie, a dragoni, którzy przed chwilą dobiali rannych Lutyńskiego, zostali w pień wycięci.

Z dzielnych żołnierzy Lutyńskiego zostało zaledwie 30 zdalnych do boju; jednakże dowódca zebrał nowy oddział, kilkakrotnie liczniejszy. Kare konie dragonów, z pełnym rynsztunkiem moskiewskim; odebrane wówczas wrogowi, na których pełnią teraz służbę żołnierze Lutyńskiego, i trzy wielkie kurhany Moskale pod Rudnią — wymownie i długo będą zaprzeczać jednemu z rozlicznych fałszów urzędowego dziennika.

Do korespondencji tej dodaje G. a. z. Nar. kilka szczegółów z innego czerpanych źródła, które powtarzamy: Potwierdza się zągadiną wiadomość, pisze rzeczony dziennik, podana wyżej przez Gromejkę o zwycięstwie nad dragonami kapitana Burdjana koło Rudni niedaleko Bugu. Gromejko liczył oddawna 50 jazdy i operował zwykle wspólnie z Wróblewskim, który miał 100 koni jazdy litewskiej. Na początku Stycznia obaj poszli na Litwę. Tamto Gromejko wzmościł się do siły 150 koni, i z tym hufcem pomógł dnia 16 Stycznia klęskę Lutyńskiego (właściwie Lutyńskiego).

Warszawa, 31. Styczn. — Wczoraj nadszedł nareszcie dzień na-

znaczony na bal korekcyjny miasta Warszawy. Jak długie były przygotowania na tę uroczystość, ile zabiegów użył sprytny umysł Witkowskiego, ile trzeba było prośb, groźb i obiecywań, to już wspomniałem poprzednio; nareszcie na kilka dni przed samym balem porobiono ogromne aresztowania. To było prologiem; sama tragi-komedia odbyła się w ten sposób: Około szóstej wieczorem licznie rozstawiona policja na Krakowskim Przedmieściu chwyciła przechodników, szczególnie młodych ludzi i rewidowała ich ściśle, co trwało aż do dziesiątej. O tej godzinie zaczęli się zjeżdżać goście do pałacu namiestnikowskiego; bilet zapraszający na bal służył za legitymację, uwalniającą od latarki i obowiązku siedzenia w domu o tej porze. Wiadomo, że Witkowski wziął z kasy miejskiej 6000 rsr. na koszt tej potwornej zabawy; zapewne i starania około zebrania gości policzone były między kosztami, choć stósunkowo liczba tych nie odpowiadała programowi. Do jedynastej godziny zjeżdżano się; o tej godzinie już zaczęli inni odjeżdżać; ostatni około 2. godzinie porzucili bal. Ogół gości według przybliżonego obrachunku wynosił około 600; z tego wojskowych, ich żon i dzieci było około 400; resztę 200 stanowili urzędnicy mieszczańscy; kobiet Polek było wszystkiego 7 czy 8, a raczej Niemek zamieszkałych w Warszawie. Liczba ta zawiodła ogromnie rachuby Moskale, choć wyznać należy, że i nasze oczekiwania zawiodła; rachowaliśmy bowiem na jeszcze mniejszy kontyngens lekkich mieszczan. Prawda, że znaczną część stanowili urzędnicy magistratu, którym niestawienie się ich na bal wraz z rodziną, groziło utratą posady. Żeby jednak jakośkolwiek dać poznać, że są tam więcej z obowiązku niż z własnej woli, przyszli wszyscy w wice-mundurach, ubiór bardzo niewygodny dla prezydenta, chcącego mieć jak najwięcej cywilnych na balu. Przysłać trzeba, że to był dość duży stopień odwagi cywilnej u tych biednych maszyn do pisania, którym raptem kazano być maszynami do bawienia się. W pałacu po różnych kątach rozstawiono do ośmiuset żołnierzy z bronią, a całą służbę balową odbywali policjanci przebrani za lokai. Ponieważ Berg wyraził zdanie, że na balu będzie pewno ze sześciu lub siedmiu sztylników, przeto policjanci niezmiennie usłużyli zrywali futra z przybyłych, starając się przy tej sposobności obmacać boki i poły fraków, czy przypadkiem nie natrafiają na co twardego. Na wąskim Krakowskim Przedmieściu, które trzeba przejeżdżać udając się od Zamku do pałacu Namiestnikowskiego, jest dom mający na pierwszym piętrze kilka okien weneckich, aż do podłogi sięgających. Okna te były mocno oświecone, a z ulicy widać było kilka postaci, a między nimi jedną roślejszą, wyglądającą pilnie na ulicę. Policja wpadła na domysł, że niezawodnie tam bomby przygotowane na przejeżdżającego Berga. Wpadają tłumnie do mieszkania, zastają przy oknach kilku chłopczyków. A gdzież ten wysoki, co stał między wami? — To ja byłem, odpowiada z głębi drugiego pokoju ojciec rodziny. Odbyta rewizya nie wykazała żadnych zamiarów na życie czyjekolwiek; pozostał więc spokojnie tę rodzinę.

Programu balu, który wypowiedziałem wam w przeszłym tygodniu i który opisały wychodzące tutaj »Rozporządzenia policji narodowej«, nie wypełniono oczywiście, bo farsa już za bardzo była jawna. O jedynastej godzinie przybył Berg na bal. Deputacja po niego nie jeździła. Na gospodynię balu projektowano wiele kobiet, ale żadna z obywaterek nie chciała podjąć się tego zaszczytu, ciężar więc cały spadł na żonę Witkowskiego i jego siostrę. Sam Witkowski przyjął Berga przemową następującej treści: »Dostojny Namiestniku Cesarza! Przemysł i rzemiosła miasta Warszawy pragną Ci objawić za mojem pośrednictwem uczucie radości, jakimi są przejęte z obecności Twojej. Radość ta jest tak wielką, że nigdy, ani za czasów poprzedników Twoich, ani za czasów owej Rzeczypospolitej polskiej nie czuli podobnego szczęścia, jak teraz. Racz przyjąć objawy ich wiernopoddańczych uczuć ku cesarzowi i być tłumaczem ich niezachwianej wierności do tronu«.

Tu orator podał adres na wielkim arkuszu pięknie napisany, z ozdobami rysunkowymi; zebrał nań jeszcze na balu kilkadziesiąt dodatkowych podpisów. Berg odpowiedział po francusku i rozpoczął bal polonezem z panią Witkowską; Warszawianki ubrane były bardzo po dawnemu i nie tańczyły wcale, a i Moskale nie szła sporo ta policyjno poprawcza zabawa. Moskiewek było trzydzieści kilka, a z tych większa część widocznie należała do niższych warstw społeczeństwa, bo poznać to było po ich ubraniu i obejściu się. Przed przybyciem jeszcze Berga, zdarzył się mały wypadek: schody posypane czy polane jakąś palną materią zapaliły się, spieszny ratunek przytłumił ogień, ale zgromadzeni goście ciągle mieli trwogę z tego rodzaju niespodzianek i mimo sikawek, beczek pełnych wody, posługującej policji i porozstawianych żołnierzy po całym gmachu, nikt nie czuł się zupełnie pewnym. Przy kolacji były toasty za cara, za Berga, Trepowa, Konstantego i za pojednanie się mieszkańców miasta Warszawy z Moskalami; ostatni toast, jak cały bal miał niby stanowić dowód tego pojednania. Co do toastu za Konstantego, objaśnić winienem, że Berg, który z początku swego tu przybycia traktował carewicza stosunkowo bardzo z góry i kilka razy mu uchybił, teraz spostrzegł się, że carewicz jeszcze nie źle położony u dworu, i że ma ważne misje za granicą; naprawia więc to jak może, pije jego zdrowie przy każdej sposobności, pokoje jego w zamku pozostawia nietknięte, koni rządowych, których poprzednio używał carewicz, ani karet dworskich nie używa, a na zażądany przewóz mebli carewicza niedawno kazał dać 30,000 rsr. z kasy głównej. O godzinie 2ej rozjechało się to różnorodne towarzystwo; ale nie każdy odpoczywał wygodnie po trudach balowych. Jeden z mieszczan powróciwszy do domu znalazł rewizję policyjną, płądrzącą już po jego szafach i komodach od kilku godzin; jaki stał, we fraku i białych rękawiczkach, zabrany został do doróżki i spoczął dopiero w cytadeli. Moskale znaczną część bawili się po swojemu, tj. upili się tak, że ich musiano wynosić ze sali.

Podczas gdy tak bawiono się w pałacu namiestnikowskim, na Pradze odbywała się inna scena. Tam po kątach dworca kolei, po koszarach,

po domkach przyległych oczekiwało mnóstwo kobiet żałosnych na ostatnie pożegnanie z tymi, których rano wywieść miano. Nadszedł ten smutny ranek, a droga warszawsko-petersburska pochłonięła znów 250 ofiar. Między wywiezionymi był książd Czajewicz, Baraniecki, Popiel, Brzeziński; innych nazwisk nie wiem. To był epilog, a w nim sens moralny sztuki dramatycznej przedstawionej przez dyrektora teatru i jego reżysera.

Wyszło tu rozporządzenie rządu narodowego wzywające do powrotu do kraju urzędników cywilnych organizacji narodowej, którzy opuścili kraj, nie otrzymawszy ani dymisy ani urlopu od swojej zwierzchniej władzy. Odezwa ta upomina ich, iż porzucili obowiązki swoje i nie wytrwali w takowych. Zważając jednak, że wielu z nich zasłużyło się sprawie ojczyzny, nie wymierza się kary na nich za ten brak odwagi cywilnej, lecz nakazuje im się do 1. Marca r. b. wrócić do kraju i zgłosić się do władz narodowych tego miejsca, gdzie nadal przebywać zamierzają w obrębie krajów polskich moskiewskiego zaboru. Wojskowi zaś wezwani są do stawienia się przed dniem 15. Lutego. Rozporządzenie to naznacza kary na nieposłusznych.

Chw.

— Dowiadujemy się całkiem pewnych szczegółów o wdowie po ś. p. Zygmuncie Sierakowskim. Wiadomo, że żona tego męczennika sprawy polskiej skazaną była na wygnanie; że oficer, który otrzymał rozkaz wywiezienia jej natychmiast po straceniu męża, przedstawiał, iż zbyt bliską jest rozwiązania, aby podróż bez szkody odbyć mogła. »Wsadzić na kibitkę i powieźć, a jeżeli urodzi w drodze dziecię oddać do domu podrzutków« — taki był rozkaz Murawiewa. I tak się stało. Porwano nieśczęśliwą i na kibitce powieziono. Za przybyciem do Pskowa, pomimo, że bule już się czuć dawały, mężna małżonka bohatera nie chciała się zatrzymać i kazała się wieźć dalej. Matka chciała uratować dziecię, ale na to trzeba było przebyć kraj cały pod władzą Murawiewa zostający. Dosięgła nareszcie Niższego Nowogrodu, bóle jakby cudem się wstrzymały; w trzy dni później, niż obrachowanie sztuki na to pozwalało, urodziła szczęśliwie. Ta, którą tradycyjnie od wieków lud polski nazywa Królową Polską, owa pocieszycielka utrapionych, uprosiła jej u Pana, że powiła córeczkę, tak jak sobie tego życzyła. Pod jej obrony zostając, ani kibitka, ani trudy podróży nie zaszkodziły odważnej matce; Jej wiedzona skazówką nie zatrzymała się w Pskowie, bo ludzkie obejście jakiego doznała w Niższym Nowogrodzie, każe się domyślać, że tam znalazła u władzy człowieka, gdy w Wilnie rozkazy wydaje oczywiście

Chw.

— Nie chcieliśmy podawać niedokładnych i niepewnych szczegółów o licznych potyczkach stoczonych w ubiegłym miesiącu w województwach Krakowskim i Sandomirskim, a mianowicie o zwycięstwach Rębajły. Mniemamy bowiem, iż, szczególnie w obec kłamstw rosyjskich, interes sprawy polskiej godność dziennikarstwa polskiego wymagają, aby tylko prawdziwe, sumienne i dokładne umieszczać opowiadania o zdarzeniach i wypadkach w Polsce. Dziś możemy podać wiarogodne szczegóły, a zarazem zaspokoić niecierpliwość Gaz. Narod., która już dwa razy zdawała się nas podglądać i wymawiać nam, że nie podajemy szczegółów o zwycięstwach Rębajły. Lecz co ważniejsze możemy dowieść Dziennikowi Powszechnemu, nietylko, iż go zwodził jego korespondent radomski, donosząc o rozbiciu Rębajły, ale także, iż łudził go mówiąc o śmierci tego walecznego dowódcy w potyczce 10. Stycznia. — Umieszczamy bowiem dziś raport Rębajły o spotkaniu pod Radkowicami 20go Stycznia, co najlepiej dowodzi, iż Rębajło nie mógł 19. Stycznia zginąć. Jutro zaś zupełnie zadosyćuczynimy niecierpliwości Gaz. Narod., podając obszerny raport o bitwie 17. pod Ilżą.

Chw.

— Gazeta Narodowa podaje bez wymienienia dnia wiadomość o potyczce w Hrubieszowskim, stoczonej przez oddział Mareckiego. Donosi tylko, iż Marecki zginął, a Ryłski objął dowództwo.

— Czytamy w Gaz. Nar.: Według doszłej nas wiadomości z oddziału Komorowskiego padli w potyczce pod Starą wsią d. 18. Stycznia: Banaszkiewicz, dr. Piekosiński, Szarkiewicz, Zaremba czyli Szkarłat, Wedeman, Krajewski Ignacy, Dębicki major armii tureckiej i Held, który w obronie kolegi 6 razy cięty w głowę, we dwie godzin bohaterskiego oddał ducha. Ranni w niewoli: Czyżewicz Antoni, Booss Władysław, Adwentowski Tomasz, Dufren, Władysław Sinkiewicz, Łopatyński, Kalinowski.

— Major Gozdowa, dowódca jednego z oddziałów powstańczych w lubelskim, przesłał do wydziału wojny raport tej treści:

»W połowie miesiąca Grudnia połączone oddziały majora Lenieckiego i majora Gozdawy przedsięwzięły ekspedycję na południe województwa lubelskiego w Kazimierskie, celem zaopatrzenia swoich oddziałów w efekta wojskowe, jako też dla zabrania rekruta oddawna zgromadzonego w tych stronach. Dla tej wyprawy użyte były tylko trzecie części oddziałów, aby nie tracić bez potrzeby czasu. Dnia 18. Grudnia oddziały przeszły szosę warszawsko-lubelską pod Bogucinem i na noc stanęły w Krężnicy, chociaż Moskwa już uprzedziła w Bełżycach, dla zmylenia uwagi której Gozdawa kopnął się z konia na Papije. Moskwa na tem nie poprzestała, gdyż dowiedziawszy się o naszym ruchu, natychmiast wysłała w trop z Lubartowa i na noc była w Wojciechowie. Widać, że Moskwa była wcześniej uwiadomiona o naszej liczbie, gdyż od razu nas alarmowała w Krężnicy. Mieliśmy jeszcze na prawem skrzydle Moskwę w Opolu a przed sobą w Kraśniku. Każda z kolumn była najdalej o 1½ mili. Widocznie Moskwa odkrywając marsz i widząc całą wagę naszej wyprawy, porzuciła północ, nasz teatr operacji i rzuciła się za nami. Nic nie pozostało, jak porzucić ruch na południe a wracać na północ przy sosie dla połączenia się z naszymi rezerwami. Po południu 19. t. m. oddziały wyruszyły na Wywolnicę, Piotrowice i Przybysławice dla przebycia szosy, lecz Moskwa nas ścięła na furmankach, i za lasem piotrowickim zostaliśmy zaatakowani przez dragonów. Uniknąć boju było niepodobna; mieliśmy przeciwko sobie dziesięć razy więcej nieprzy-

jaciela, a za sobą szosę z dwoma kolumnami Moskwy w Kurowie i Lublinie, czyli byliśmy w środku trzech kolumn wojska, w których każda była mocniejsza od nas; a zatem nic nie zostawało, jak bić się en retrâite. Była godzina 1 po południu, przed Przybysławicami na wiorst 4 pole jest otwarte. M. Leniecki wysłał na pierwszą linią dwie kompanie, w drugiej linii na skrzydłach stanęła konnica, w rezerwie cztery pozostały kompanie. Na wzgórzach przed Przybysławicami trzymał się 2 godziny, utrzymując po górach nieprzerwany ogień tyralierski i nieporuszając swoją kawalerią, aż do nadejścia kolumn nieprzyjacielskich. Dalej przedewszystkiem utrzymać się nie było można, gdyż odebraliśmy wiadomość, że od lewego skrzydła pokazała się kolumna dragonów i zachodzi nam tyły. Cofnięcie piechoty z pozycji odbyło się z trudnością, bo na kilka rozkazów piechota nie chciała ustąpić kroku. Rejterada przez wieś odbyła się spokojnie. Przed Wolą stanęliśmy na drugiej pozycji i utrzymali ją aż do nadejścia artylerii. Z wysunięcia dział pod Wolą było widocznem, że Moskwa chce spalić wieś, dla tego cofnęliśmy się pod wieczór w las ku Amelinowi. Strata nasza dwóch zabitych i czterech rannych, Moskwy 10 razy tyle.

Dnia 9. Stycznia.

Wereszczyki.

Wilno, 30. Stycznia. — Prawosławny metropolita litewski Józef, znany odstępcą Siemaszko, wydał do konsystorza duchownego następujące rozporządzenie pod d. 9. Stycznia r. b.:

»Wpływem kilku wieków panowania Polaków, duchowieństwo rosyjskie prawosławne tutejszych stron, nietylko pozbawione zostało wiary, przystąpieniem do unii, lecz jeszcze przyswoiło sobie polski język. Na całej przestrzeni dzisiejszej litewskiej dyecezyi (grecko rosyjskiej) przed 35 laty duchowieństwo mówiło tylko po polsku i zupełnie nie znało rosyjskiego języka. Teraz chwala Bogu nietylko, że powróciło na łono swej matki prawosławnej cerkwi, lecz wychowując się we własnych szkołach i seminariach zaczęło używać rosyjskiego języka ojców swoich. Tylko u płci żeńskiej duchownego stanu (u córek popów) używanie polskiego języka utrzymuje się jeszcze w skutek wychowania tych dziewcząt na pensjach razem z Polkami i w skutek koniecznego obcowania w polskim towarzystwie. Takie używanie polskiego języka ze strony dziewcząt duchownego stanu pociąga za sobą rozliczne niedogodności. Język ten utrzymuje się w różnych duchownych rodzinach udziela się małoletnim zaraz od pierwszej młodości i przeszkadza wyuczeniu się poprawnemu mówieniu po rosyjsku, a przytem zmusza z konieczności samych duchownych do mówienia po polsku. Z drugiej strony przybywające w tutejsze strony, zwłaszcza w dzisiejszych czasach liczne rodziny rosyjskie, słysząc polski język w familiach duchowieństwa powątpiewają o najlepiej usposobionych duchownych i niedowierzają ich prawosławiu. Lecz szczególniej trzeba mieć na uwadze niebezpieczeństwo, ażeby używanie polskiego języka w rodzinach duchownych nie ubliżało popom w parafiach mówiących po rosyjsku w narzeczu białoruskiem lub małosyjskiem. Wiadomo, jak ciężko zawinił terazniejszy polski rokosz. Wiarołomność, krzywoprzysięstwo, zdrada, grabież, nieludzkie pastwienie się, mordy i wszelkiego rodzaju bezprawia, przedstawiały się po różnych miejscach. Wszystko to lud prosty w szczerości serca łączył z pojęciem o Polsce i polskiej sprawie, i daj Boże, aby ta sprawa, o której lud dowiaduje się z ust swoich pasterzy i ich rodzin nie nawodziła na prostaczków ciemnego przeczucia nieufności i niezadowolenia.

Pobudzony temi względami uważam za konieczność zwrócić na to wszystko uwagę duchowieństwa litewskiej eparchii (dyecezyi) i polecam konsystorzowi aby w tych rodzinach duchownych gdzie jeszcze używany jest polski język, dolożyć wszelkiego starania do wyuczenia języka rosyjskiego i do codziennego jego używania; a błahoczyнным (dziekanom) poruczyć o tem staranie i zalecić aby o nieuległych donosili eparchialnej zwierzchności. Razem z tem konsystorz napomina duchowieństwo ażeby starało się wychowywać córki swoje w założonym w Wilnie pod opieką cesarzowej J. Mości instytucji dla dziewcząt duchownego stanu i że posady duchowne jakie się w kilku latach okazały wakującami będą szczególniej obsadzone kandydatami, którzy się ożenią z dziewczętami wychowanymi w tym naukowym zakładzie; ażeby tutejszy rosyjski naród miał błogi przykład nietylko w swoich duchownych, ale i w ich żonach i matkach.

Okólnik ten zamieszczony w nrze 24 »Wileńskich eparchialnych wiadomości« niepotrzebuje komentarzy. Stanowi on dalszy ciąg rozporządzeń Murawiewa.

Francya.

Paryż, 3 Lutego. — Independance Belge donosi z Paryża, że ma istnieć tajny układ między Pnusami a Austryą, którym Austrya Prusom zapewnia anexją Holsztynu i innych terytori, które mają być odłączone od Danii. Dla tego zakazano wszelkie demonstracje na rzecz księcia Augustenburga. Za to Prusy mają przyjąć gwarancję posiadłości nieniemieckich Austrii. Na to powiada National Zeitung, że dotychczasowe występowanie mocarstw obu niemieckich sprzeciwia się tym podaniom. Zawarta konwencja między Prusami a Austryą nie sięga tak daleko, jest ona prostą konwencją wojskową i tyczy się tylko działań w Holsztynie i Szlezwiku, aby otrzymać gwarancję od Danii układów z r. 1851 i 1852. Skoro te pozyskane zostaną, ustanie konwencji. O utrzymaniu całości duńskiej lub sukcesji Augustenburga wcale nie ma mowy w tej konwencji.

— Debata piszą: Rubikon niemiecki przekroczyły wojska niemieckie. Prusacy i Austriacy stanęli w Szlezwiku, pierwsze strzały padły. Armia niemiecka 70,000 ludzi liczy nie licząc w to rezerw. Przeciw tym bodaj 40,000 jest w stanie postawić Dania, a między tymi wielu jest Holsztyńczyków, którzy zdezerują, skoro się tylko nadarzy sposobność. Dania może swoją słabość tylko pokryć sprzymierzami. Szwecya dotąd jeszcze nie okazała się gotową przyjść Danii w pomoc. Rosya cicho się zachowuje, a Francya i Anglia przycupły. Przed pięciu jeszcze dniami ziały ogniem angielskie dzienniki, a gdy się dowiedziały z Constitu-

tionela, że gabinet francuski nie myśli się łączyć z Anglią, naciągły łagodniejsze struny. Gdyby tak pozostać miało, natenczas wypadek wojny niemógłby długo pozostać wątpliwym.

— Mówią, że w przyszłą niedzielę odbędzie się narada wszystkich marszałków pod przewodnictwem cesarza. Już powołano marszałków Mac Mahona i Foreya do Paryża. Do innych onegdaj wyszły zaproszenia.

Dania.

Times zamieszcza dwa następne dalsze dokumenta dotyczące sprawy szleswicko-holsztyńskiej.

P. Murray do bar. Beusta.

Drezno, 8. Stycznia.

Mam zaszczyt donieść, iż otrzymałem depezę WEks. z dnia 5. bm. która mi dnia 6. wieczorem wręczoną została. Nie omieszkam przesłać natychmiast do Londynu jej odpisu hr. Russellowi, ministrowi spraw zagranicznych. Jakkolwiek rzeczą będzie WEks. wyjaśnić później uwagi, które mi w pomienionej nocie uczyniłeś, nie mogę ich jednak pozostawić bez odpowiedzi, lękając się, aby WEks. nie sądził, iż im słusność i jedność przyznaje. Pozwolisz mi wprzód WEks. uczynić mu uwagę, że w nocie, którą miałem zaszczyt przesłać WEks., niema ani jednego słowa, któreby dotyczyło »honoru chorągwi saskiej.« Cokolwiek bowiem rząd angielski znalazłby nie nagannego w postępowaniu wojsk niemieckich w Holsztynie, kraju należącym do związku, honor przez to ich chorągwi nie jest dotknięty, gdyż cała odpowiedzialność za ich czynności spada na komisarzy, którym w tej chwili poruczony jest rząd prowincji, w której one stoją. Jakiż był więc powód, który hr. Russellowi podsunął uwagę, że postępowanie wojsk owych w Holsztynie sprzeciwia się równie wnioskowi Bundestagu jak sprawiedliwości? Zdaje mi się, iż nie trudno go znaleźć. Wojska niemieckie wkroczyły do Holsztynu, aby postanowioną przez Bundestag egzekucję przeprowadzić; całej Europie znany był cel tego formalnego aktu, który był ten: aby zając w posiadanie tę prowincję i tak długo nią rządzić, póki pomiędzy królem duńskim jako księciem holsztyńskim a związkiem niemieckim istniejące nieporozumienia w sposób legalny i zadawalniający nie zostaną załatwione. Ów wniosek Bundestagu wkładał na urzędników związku w czasie egzekucji zarządzonej mających obowiązek pełnienia swych funkcji z bezstronnością i ścisłą sprawiedliwością, a przedewszystkiem poskramiania ruchów gorących i nierozważnych osób, których celem było pod pozorem utrzymania praw niemieckich, wszelkie przez Bundestag uznane środki ominąć i traktat z r. 1852 podpisany przez pięć mocarstw zdeptać nogami. I jakże komisarze dopełnili tych obowiązków?

Oto zaledwo wojska króla duńskiego opuściły Holsztyn, zaledwo wojska związkowe do księstwa tego wkroczyły, ukazał się książę Augustenburski i ogłosił się w różnych miejscach bez żadnego oporu ze strony komisarzy za prawego monarchę księstw Szlezwicku i Holsztynu, a jeżeli wierzyć można doniesieniom dzienników, wojska saskie wtórowały okrzykom mieszkańców Holsztynu, witających księcia. Nie chcę panie ministrze! wyprzedzać sądu, jaki rozstrzygnie kwestję sukcesji księstw, lecz śmiem twierdzić, że pomienione fakta każdemu bezstronnemu dają prawo powiedzieć, że egzekucja związkowa, jak ją dziś władze w Holsztynie przeprowadzają, sprzeciwia się nie tylko rozkazowi Bundestagu, lecz nawet sprawiedliwości. Podobało się WEks. oświadczyć, że postępowanie wojsk związkowych w kraju związkowym, w którym stoją z mocy uchwały Bundestagu, jest przedmiotem, który obcego rządu bynajmniej nieobchodzi. Zdaniu temu niktby niezaprzeczał, gdyby wojska owe i ruchami ich kierujące władze trzymały się były w obrębie swych praw; jeżeli jednak pozwalają one na to, że w oczach ich książę, który bez ich opieki nie byłby w stanie stopy postawić w tym kraju, jawnie się panującym obu księstw ogłasza, które oddawna do korony duńskiej należą i z mocy traktatu podpisanego przez mocarstwa europejskie, przeszły na panującego króla, to przebac mi WEks., że nie mogę przyznać, aby to był przedmiot, który jednego z państw podpisanych całkiem nie obchodzi. Co się tyczy ustępu, w którym hr. Russell mówi o Bawarii i Wirtembergu, że odpowiedzialność podziela z Saksonią za skutki, które wy-

niknąć mogą z okoliczności przeprowadzenia w taki sposób egzekucji związkowej w Holsztynie, winienem WEks. zawiadomić, że nota, którą miałem zaszczyt przesłać mu 5. bm. była tylko tłumaczeniem telegramu, który od JEks. otrzymałem; a chociaż w depezach telegraficznych jest zwyczajem podawać zarys myśli, nieobjaśniając jej szczegółowo, nie trudno mi jednak było ze związku odgadnąć sens ustępu, w którym WEks. upatrujesz niewiadomości co do spraw toczących się w Niemczech. Odpowiedzialność, jaką ten ustęp, jak ja go pojmuję, Bawarii, Saksonii i Wirtembergowi przypisuje, odnosi się do pomocy, której trzy owe rządy udzielają uroszczeniom księcia, który, zanim kwestya praw jego przez właściwe władze rozstrzygnięta została, ogłosił się panem księstw Szlezwicku i Holsztynu stojąc na czele ruchu w Niemczech wywierającego parcie na obydwa wielkie mocarstwa niemieckie i mającego na celu zmusić je do zgwałcenia obowiązków, jakie przez podpisanie protokołu z r. 1852 do którego większość rządów niemieckich również przystąpiła, na siebie przyjął. Hr. Russell jest zdania, że owe trzy rządy biorą na siebie ciężką odpowiedzialność; a gdy JEks. dodaje: że »jeżeli wojska związkowe do Szlezwicku wpadną, zanim mocarstwa, które traktat londyński podpisały, będą w możności zdanie swe o tej rzeczy objawić, wyniknąć mogą z tego najgroźniejsze skutki« to nie leży w tych słowach najmniejszy zamiar ani najmniejsza myśl groźby. Są one jedynie wyrazem jego zapatrywania się, że krok ten może za sobą pociągnąć skutki dziś nieprzewidziane i niebezpieczne dla spokoju i pomyślności Europy w sobie mieścić.

(podp.) A. Murray.

Baron Beust do p. Murray.

Drezno, 10. Stycznia 1864.

Nota, której przesłaniem zaszczycił mnie JW. Pan w dn. 8. bm., doszła rąk moich wczoraj. Niemogę JW. Panu dosyć za to podziękować, iż byłeś tak nadzwyczajnie łaskawym wyłożyć mi w ten sposób prawdziwego ducha noty, którą raczyłeś przesłać mi 5. b. m. Zmuszony jestem wyrazić najwyższy żal, że wprzód nie byłem w stanie pojąć go, byłbym bowiem mógł dać odpowiedź w sposób JW. Pana i siebie zadawalający. Gdybym wiedział, że mnie JW. Pan chciał tylko obznajomić z zarzutami, które rząd N. królowej W. Brytanii uważa za swój obowiązek podnieść przeciw sposobowi, w jaki komisarze związkowi swoje polecenie spełniają, byłbym się, jak to dziś czynię, ograniczył na zanieśieniu prośby do JW. Pana, abyś się wstawił życzliwie do hr. Russella, iżby się udał do Związku. Jest rzeczą tego Ciała oznaczyć o ile w podobnym razie uważa za stosowne uwzględnić przedstawienia obcego mocarstwa. Lecz pozwól mi panie ministrze przypomnieć sobie, że uczyniłeś wzmiankę o nagannem postępowaniu wojsk niemieckich w Holsztynie i w naganie tej wojsko saskie objąłeś. Tego rodzaju zarzut dotyka honoru wojskow., a przeto honoru chorągwi; winien byłem walecznemu wojsku króla zarzut energicznie odeprzeć. Przytaczasz JW. Panu jedyny fakt jako dowód. Jeżeli jest prawdziwym, co potrzebuje jeszcze potwierdzenia, nie wątpię, iż dozna nagany chociaż w żadnym razie na zarzut »postępowania przeciwnego sprawiedliwości« nie zasługuje. Nie mniej jest obowiązkiem moim raz jeszcze powtórzyć, że jeżeli wojsko związkowe terytorium związkowe na rozkaz Bundestagu zajmuje, nie możemy przyznać żadnemu obcemu rządowi prawa żądania wyjaśnień względem postępowania jego. Mam nadzieję, że gdy JW. Pan ostatnią moją notę hr. Russellowi przedłożysz, raczysz też samo uczynić względnie komunikacji, którą dziś miałem zaszczyt przesłać JW. Panu.

Przyjmij i t. d.

(podp.) Beust.

Przybyli do Poznania dnia 6. Lutego.

BAZAR: Dolobowski z Kretkowa, Michałowski z Siedlea,
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Iffland z Lubowa, Beyerman z wielk. Breitenbach, Penner z Schwelm, Püttmann z Düsseldorfu, Kleinhaus, Buschmann i Wennberg z Berlina, Voigt z Frankfurtu n. O., Jacob, Levy, Tauck i Glatthack z Wrocławia.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: hr. Arnaud z Austrii, Block, Benade, Michaelis, Gottheil, Radewitz, Neurath, Rosenthal, Koch i Herschel z Berlina, Liebermann z Poczdamu, Erb z Lipska, Melzheimer z Laspe, Rosenberg z Frankfurtu n. M., Cohn z Zielonej góry, Michels z Crefeldu.
HOTEL DU NORD: Lipski z Lewkowa, v. Graeve z Borku, Mitlaszewski z Wrześni, Siedmiogrodzki z Nowejwsi, Gunkel z Pyritz, Krukowski z Warszawy.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (Bazar) poleca: Dwie swoje **Czytelnie polską i francuską**, zaopatrzone w najnowsze dzieła; tudzież bibliotekę polską **Turowskiego**. — Katalogi mogą być udzielone.

Towarzystwo zabezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia i ruchomości od ognia w Schwedt.

Wedle obrachunków zamkniętych za rok 1863 członkowie naszego Towarzystwa assekuracyjnego ogniowego mają otrzymać

dywidendę 46 procent

premii i będą im przysyłane bilety na dywidendy w ciągu miesiąca Lutego r. b. przez agentów, którzy są pośrednikami ich assekuracji.

Schwedt, dnia 28. Stycznia 1864.

Dyrekcya.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 6. Lutego 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) wyżej. Na Luty 27¹/₂ list. 27⁵/₁₂ pien., na Luty Marzec 27¹/₂ list. 27⁵/₁₂ pien., na Marzec Kwiecień 28 list.

27³/₄ pien., na wiosnę 28¹/₂ list. 28⁵/₁₂ pien., na Kwiecień Maj 28⁵/₆ list. 28²/₃ pien., na Maj Czerwiec 29⁵/₁₂ list. 29¹/₃ pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) lepiej. Na Luty 13 list. 12²³/₂₄ pien., na Marzec 13¹/₈ list. 13¹/₁₂ pien., na Kwiecień 13¹/₄ list. i pien., na Maj 13¹/₂ list. 13⁵/₁₂ pien., na Czerwiec 13⁵/₆ list. 13³/₄ pien., na Lipiec 14¹/₆ list. 14¹/₁₂ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 5. Lutego.

Pszenica 48—57 tal.
Zyto na Luty i Luty Marzec 33³/₄—⁵/₈—⁷/₈ tal., na wiosnę 33⁷/₈ tal., na Maj Czerwiec 34³/₈—¹/₂ tal., na Czerwiec Lipiec 35¹/₂—³/₄ tal.
Jęczmień wielki i mały 30—34 tal.
Groch do gotowania 35—48 tal.
Groch na pastwę 35—48 tal.
Olój rzepiowy na Luty 10¹¹/₁₂ tal., na Kwiecień Maj 10²³/₂₄ tal.,
Olój lniany 13³/₄ tal.
Okowita na Luty i Luty Marzec 13⁵/₆ tal., na Marzec Kwiecień 14 tal., na Kwiecień Maj 14¹/₈ do ¹/₆ tal., na Maj Czerwiec 14⁵/₁₂ tal., na Czerwiec Lipiec 14³/₄ tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 5. Lutego 1864.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna . . .	4 ¹ / ₂	—	99 ¹ / ₂
„ z roku 1859	4 ¹ / ₂	—	103 ³ / ₄
„ z roku 1856	4 ¹ / ₂	—	99 ¹ / ₂
„ z roku 1853	4	—	92 ³ / ₄
Oblięgi długu skarbowego	3 ¹ / ₂	—	88 ¹ / ₄
dito Marchii Elektoralnej i Nowej . .	3 ¹ / ₂	—	—
dito miasta Berlina	4 ¹ / ₂	101	—
dito „ „	3 ¹ / ₂	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej .	3 ¹ / ₂	—	87 ³ / ₄
dito „ „	4	—	96 ¹ / ₂
dito Pruss Wschodnich	3 ¹ / ₂	—	83 ¹ / ₄
dito Pomorskie	3 ¹ / ₂	—	87 ⁵ / ₈
dito „ „	4 ¹ / ₄	—	97 ¹ / ₂
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego	3 ¹ / ₂	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	92 ¹ / ₄
dito Szląskie	3 ¹ / ₂	—	—
dito Pruss Zachodnich	3 ¹ / ₂	—	83
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	93 ¹ / ₄
Obligacye miejskie II. Em. Pozn. . .	4	—	—
Obligacye prowincyalne Poznańskie .	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego .	—	—	89
Louisdory	—	—	110
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn. .	4	—	98 ¹ / ₄